

עין משפט
נר מצוה

בד א מיי פֿיט מה' גרושין הלכה לה לו סמג עשין ד טו"ע"ע אה"ע סתמן קמח סעף נא:
מוה ב מיי שם פ"ו הל' ב סמג שם טו"ע"ע שם סעף מ וסתמן קמח סתמן ט:
מו ג ד ה מיי שם הל' ד וי"א"ל סמג שם טו"ע"ע אה"ע סימן קמח סעי' מ:
מו ד מיי שם טו"ע"ע שם סעף מה':

בוח ז מיי פ"ט מהלכות גירושין הלכה גלא] לט סמג עשין ד טו"ע"ע שם סעף לו:

בוח ח ט י מיי שם הלכה מ גלא] טו"ע"ע שם סעף לו:

ב גמ"י שם הלכה יא]:

פסקי רי"ד

של בעל הבית אלא תחלה קבל החפץ ואחר נתן לה הגט גט מעליא הוי אלא כי פליגי והכא דרי"ל שקיל מינה חפץ והכא ה' לה גיטה והו' שניה שליח שני ואול שליח שני ויהיב לה גיטה והדר שקיל מינה חפץ ר' יוחנן פוסל בו וכ"ש בשלוחו וכו"ש בשלוחו דקפידא הוי ומעביר על דעתו הוי שהוא סבר לעכבה בענין הגט עד שתתן לו החפץ ודוקא קא"ל הכי שלא יעבור על דבריו והלכך היכא דרשה אצ"ע שהגיע חפצו לידו קפידא הוי ולא הוי גיטא מפני שבער על דעתו ורי"ד פתני לא ישלחנו ביד אחר שמא ישנה שליח שני מדבריי הבעל הבית ורי"ל מכשיר בשלוחו וכו"ש בו דקסבר ר"ל הוי דעתו של בעל אלא שניע חפץ לידו ולא תעכבנו האשה וכוין שהגיע חפצו לידו אצ"ע ודיחב לה גיטא ברישא לא הוי שינוי ומעביר על דעתו וק"ל דכל ר"ל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן:
המביא גט ממדינת הים וחלה עושה ב"ד ומשלחו ואומר לפנינו:
אומר שליח ב"ד אני.
פי' אם חלה או נאנס ואינו יכול ללכת ורוצה למנות שליח צריך למנות לפני ב"ד מפני שצריך לומר בפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ולקיימו וזה השליח האחרון אינו יכול לאומרו וכבר איפלטנו ר' יוחנן ורבי חנינא לפניו (ה:):
ואמרין התם דכ"ע שלשה מידי דהוה אקיום שטרות דעלמא ובצירוף השליח עם שנים אמרנן פליגי והכא נמי מ"ד בפני שלשה מפרש מהני:
אמר הרי שלשה:
אמר ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מר' אבהו שליח או ד[שליח] משוי שליח או לא א"ל הא לא תיבעי לכו מרקתני אין השליח האחרון מכלל דמשוי שליח פי' מילא הני שליח שני והני שליח האחרון ש"מ דמצי משוי כי תיבעי לך בב"ד או שלא בב"ד.
פי' מי אמרנן כיון שאין צריך השני לומר בפני נכתב ובפני נחתם אינו צריך שליח ב"ד אני שוה דבריו זה כמו בפני נכתב ובפני נחתם.

אמר ליה את נמי לא תיבעי (לכו) [לך] דקתני אלא אומר שליח ב"ד אני (כר"ש) אלמא צריך האחרון שבהם לומר שליח ב"ד ואינו ור"ש שאינו עושהו אלא בב"ד:
אמר רבא שליח בא"י עושה כמה שלוחים פי' ראשון לשני ושני שלישי עד לעולם ואין צורך ב"ד והואיל ואין הראשון צ"ל בפני נכתב ובפני נחתם [אין] האחרון צ"ל שליח ב"ד אני ובמדינת הים חנם במתני' דערישה כמה שלוחים מדתני אין שליח האחרון אבל בא"י לא תנן ושלחי שני עושה שליח שלישי והוה אמנאי דוקא במדינת הים שנתנמה שליח שני בפני ב"ד אלים לשוויי שליח שלישי אבל בא"י שלא נתנמה אלא בינו לבינו הוה אמנאי דלא [ויכול] למעבבר שליח שלישי קמ"ל רבא דערישה כמה שלוחים:
אמר רב אשי ואם מת ראשון בטלו כולם פי' אם מת שליח ראשון קודם שיגיע הגט ליד האשה בטלו כולם דמכת קמא קאתו:
אמר מר בר רב אשי הא דאבא דקנטונא הוה אילו מית בעל מידי אית בהו מששא כולוהו מכח בעל קאתו איתיה לבעל איתנהו לכולוהו ליתנהו לבעל ליתנהו לכולהו וכן הולכנ:
ההוא גברא דשרד גיטא לרבייתוהו אמר ליה שליח לא ידענא לה א"ל זיל יהביה לאבא בר מניומי דהוה ידע בה וליתביה ניהלה אתא ולא אשכחיה לאבא בר מניומי יתיב ר' אבהו ור' חנינא ור' יצחק נפתא ויתיב רב ספרא גביהו אמרי ליה מסור מילך קמן דכי אתי אבא בר מניומי נתיביה ניהלה פירוש השליח היה אנוס לילך לדרכו ולא היה יכול

כמו:

שקול **מינה חפץ** והדר **הב לה גיטא**. משמע דוקא^א שהקפיד על לקיחת החפץ תחלה פליגי אצל הכז לה גיטא ושקול מינה חפץ **לא** ומינה דצפרק הכותב (כמוצות דף פה). אמרי' דלא שנה א"ל שקול שטרלא והכז ליה זחי ולא שנה אמר ליה הכז זחי ושקול שטרלא משלם דלאמר ליה לתקוני שדרתיך ולא לעומי כיון שהזכיר לקיחת השטר אע"פ שהזכיר לצסוף ויש לומר דשאני התם שפרעון המעות תלוין בשטר וזהזכרת לקיחת השטר גלי דעמיה שירא שלא יאמרו סיטראלי ניהו^ב:
רב **י** **יוחנן פוסב** **בו וב"ש בשלוחו**. פי' צקונט' דקפידת הבעל אינו אלא שלא ישאר החפץ ביד האשה אצל כמה שאמר ליה שיטול הימנה חפץ והוא משלח ביד אחר אין הגט נפסל ולא ישלחנו ביד אחר דקתני צמתיתין והני טעמא שמה לא ימסור לשני דברים כהיייתן או השני לא ידקדק בהן ויפסול הגט ולפי זה הא דקתני שאין לזנוי סיהא פקדונו ביד אחר היינו ביד אשמו זה נראה דומק וגם זה דומק דלא ישלחנו ביד אחר שלא ישכח לומר כאשר אמר הבעל ונראה לריצ"א דכשאמר שקול מינה חפץ והדר לה לה גיטא שמולה שליחות הגט כחפץ פוסל ר' יוחנן נמי כשמשלח ביד אחר אפי' לא שינה שליח השני מדעת הבעל ונטל ממנה החפץ קודם נתינת הגט דכיון שמולה שליחות הגט כחפץ כל מה שמשהה מדעת הבעל כחפץ נפסל הגט והכי פי' רבי יוחנן פוסל צו בשליח ראשון כששינה וכ"ש בשלוחו ואפי' בלא שינוי ולא ישלחנו ביד אחר אפי' לא ישנה דקפידת הבעל שאין לזנוי סיהא פקדונו ביד אחר פי' ביד השליח השני ור"ל כו' דכפי' צקונט':

הב **נר** **ר"ת א"ר** **אשי מאי מעותא**

מי קאמר ליה אבא בר מניומי

ולא את. וקאמי רב אשי לפרש מאי

טעותא ולנ' הלשונות^א רב אשי מכווניט^ב

ולא קאי א"ד אלא אמילתא דרנא:

מ

כל הגט פרק שלישי גימין

ואול איהו ויהיז לה גיטא. ברישא דכי אמר ליה שקול חפץ ברישא קפיד איהו שהיה צדעמו לעכב הגט אס לא תתן לו החפץ ולרדותה בעיגונא עד שתתן הלכך הגט תלה בחפץ בדבר זה והא אס שינה נעשה כמי שאמר לו אל תגרשנה אלא צבית וגירשה בעלייה הלכך ר' יוחנן

שקול מינה חפץ והדר הב לה גיטא ואול איהו ויהיב לה גיטא והדר שקל מינה חפץ רבי יוחנן **"פוסל בו וב"ש בשלוחו וריש לקיש מכשיר בשלוחו וב"ש בו: ברתני'** **המביא גט ממדינת הים וחלה עושה** ^ה**שליח בב"ד** ומשלחו ואומר לפניהם בפני נכתב ובפני נחתם ואין שליח אחרון צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא אומר שליח ב"ד אני: **גב' אמרו ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מרבי אבהו שליח דשליח משוי שליח או לא אמר להו הא לא תיבעי לכו מרקתני אין השליח האחרון ימכלל דמשוי שליח אלא כי תיבעי לכו כי משוי שליח בב"ד או אפילו שלא בב"ד אמרו ליה הא א"ל מבעיא לן מרקתני אלא אומר שליח ב"ד אני רב נחמן בר יצחק מתני הכי אמרו ליה רבנן לאבימי בריה דר' אבהו בעי מיניה מר' אבהו שליח דשליח כי משוי שליח בב"ד או שלא בב"ד אמר להו ותיבעי לכו אי משוי שליח בעלמא אמרו ליה הא לא קא מיבעיא לן דתנן אין השליח האחרון מכלל דשליח משוי שליח אלא כי קא מיבעיא לן בב"ד או שלא בבית דין אמר להו הא נמי לא תיבעי לכו ירקתני אלא אומר שליח ב"ד אני אמר רבה השליח בא"י עושה כמה שלוחין אמר רב אשי אם מת ראשון בטלו כולן אמר מר בר רב אשי הא דאבא דקטנותא היא אילו מת בעל מידי מששא אית בהו כולוהו מכח מאן קאתו מכח דבעל קאתו יאיתיה לבעל איתנהו לכולוהו ליתיה לבעל ליתנהו לכולוהו ההוא גברא דשרד לה גיטא לרבייתוהו אמר שליח לא ידענא לה אמר ליה זיל יהביה לאבא בר מניומי דאיהו ידע לה ולזייל וליתביה ניהלה**

אתא ולא אשכח לאבא בר מניומי אשכחיה לרבי אבהו ורבי חנינא בר פפא ור' יצחק נפתא ויתיב רב ספרא גבייהו אמרו ליה מסור מילך קמי דידן דכי ייתי אבא בר מניומי ניתביניה ליה ולזייל וליתביניה לה אמר להו רב ספרא וזהא שליח שלא ניתן לגירושין הוא איכסופו אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי א"ר אשי במאי קפחינהו מי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את איכא דאמרי אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי במעותא א"ר אשי מאי טעותא מאי קא אמר ליה אבא בר מניומי ולא את ההוא גברא דשרד לה גיטא לרבייתוהו א"ל לשליח לא תיתביה ניהלה עד תלתין יומין אתנים בגו תלתין יומין אתא לקמיה דרבא אמר רבא חלה טעמא מאי משום דאנוס האי נמי אנוס הוא יאמר ליה מסור מילך קמי דידן דלבתר תלתין יומין משוינן שליח ויהיב ליה ניהלה א"ל רבנן לרבא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא אמר להו כיון דלבתר תלתין יומין מצי מגרש בשליח שניתן לגירושין הוא וליחוש שמא פייס מי לא תנן מיעכשיו אם לא באתי מכאן ועד יב"ח ומת בתוך יב"ח הרי זה גט והוינן בה וניחוש שמא פייס ואמר רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי * איכסיף לסוף איגלאי מילתא דארוסה הואי אמר רבא זכאם אמרו בנשואה יאמרו בארוסה אמר רבא הא ודאי קא מיבעיא לן כי

הכי גרסינן **ואמר רצו נו' צאומר**. צפני צית דין צעשה שמסרו לשליח הרי היא נאמנת עלי כמאה עדים לעולם אס אערער לומר גט יסן הוא הריני מאמינה לאמר שלא צאתי בתוך הזמן אלאה וכיון דמעיקרא הימננה מו לא מהימן לערער וכל שכן דלאן לא ליקו ולערער אלמא טעמא דלאמר הכי אצל היה דלא אמר הכי ליחוש:
אס אמרו **נשואא**. שחביצה עליו ומחזר לפייה:

ואול איהו ויהיז לה גיטא. ברישא דכי אמר ליה שקול חפץ ברישא קפיד איהו שהיה צדעמו לעכב הגט אס לא תתן לו החפץ ולרדותה בעיגונא עד שתתן הלכך הגט תלה בחפץ בדבר זה והא אס שינה נעשה כמי שאמר לו אל תגרשנה אלא צבית וגירשה בעלייה הלכך ר' יוחנן פוסל צו בשליח ראשון וכ"ש בשלוחו והיינו דקאמר יומינן דגיטא נמי לא הוי הלכך תנא צמתני' לא ישלחנו ביד אחר שמא כשימסור ראשון שליחות לשני לא ימסור לו דברים כהיייתן או השני לא ידקדק בהן ויהא משנה ומיפסיל גיטא וריש לקיש מכשר כו' קסבר לאו קפידא הוא אלא אורחא דמילתא קאמר ליה:
ברתני' עושה צב"ד שליח ומשלחו. שצריך הראשון לומר בפניהם צפני נכתב וצפני נחתם לפי שהאחרון לא יוכל לומר:
שליח צב"ד אני. ומסתמא צב"ד עשו הדבר בהכשירו:
גב' שליח דשליח. השליח השני שנעשה צב"ד:
האחרון. ולא תנן השני:
ה"ג **אלא כי טעני לכו צב"ד או אפי' שלא צב"ד: עושה כמה שלוחין**. ראשון לשני ושני לשלישי וכן לעולם ואין צריך צב"ד והא"ל ואין הראשון צריך לומר צפני נכתב האחרון נמי א"צ לומר שליח צב"ד אני:
אס מה ראשון. עד שלא הגיע הגט לידה:
צעלו כולן. קסבר מכחו צאו:
דקטנותא היא. בקטנותו אמר אבי שמועה זו שיש להשיצ עליה:
לא ידענא לה. אינו מכירה:
מסור מילך קמן. אמור דברי שליחותך צפנינו ומן לנו הגט ואמור צפני נכתב וצפני נחתם ואנו נמסרנו לו ויהיה שליח צב"ד:
ופא שליח אלא ניוס לגירושין הוא. השליח הזה לא נעשה שליח לגרשה אלא למוסרו לאבא בר מניומי הלכך לאו צמקוס צעל קאי למוסרו ליד אחר:
קפחינהו. קטע גרגיליהם שלא ימנאו רגלים לרבייהם:
מאי קפחופא. הלא אינה משוצה דמי אמר ליה צעל אבא בר מניומי יגרשנה ולא אמת לי הוה האז ידע לה הרי כוזה מחלה לגרשה. לשון קיפות דטרונגני"ר שמקצרו מלממא:
איכא דאמרי. דרצא אמר שאינה משוצה אלא צטעות קפחם ואמר (ליה) **ר** **רב אשי מאי טעותא** שציר קפחינהו:
מאי קאמר ליה. צעל:
אבא בר מניומי יגרשנה ולא אסא. מאחר שאינן מכירה הוה יאה שליח מעמה ולאן אס. צלישנא קמא גרסינן מי אמר ליה צלישנא צתמא גרסי' מאי קאמר ליה:
איסינים. שליח:
צגו תלסין. שלא יוכל לילך אחר שלשים:
שליח שלא ניתן לגירושין הוא. בתוך שלשים:
וליתמו. שמה צא צעל אלאה צתוך שלשים ונתייחד עמה ופיסיה וצעל והוי גט יסן:
ליחוש שמא פייס. בתוך י"ב חדש שיש שהות הרבה לנא. ואין זה דומה לשולח גט ממדינת הים ואינו קובע זמן לשהותו בידם דהתם ליכא למיחש שמא בא ופיס דמימר אמר השליח קדמני וכבר הגיע גט לשולח וזמן נאמנת היס ואינו קובע זמן לשהותו בידו דהתם ליכא לערער דמימר אמר הגעל השליח קדמני וכבר הגיע

קמן ולבתר תלתין יומין משוינן שליח וממטי ליה ניהליה ומכאן מוכיח שבי"ד ממנין השליח שליח ואינו שליח ראשון ומ"ה תנן שליח ב"ד אני אמרי ליה רבנן לרבא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא פי' בתוך ל' יום אמר להו רבא כיון דלבתר תלתין יומין מגרש שליח שניתן לגירושין הוא:
וליחוש שמא פייס פי' שמא בא הבעל אצלח בתוך ל' יום ונתייחד עמה ופיסי ובעל בעל בתוך ל' יום בטלה שליחותו של שליח אחרי שנתפייס עמה ובא עליה ורשוב אין שליח זה יכול לגרשה דבטלה שליחותו אבל בעל בודאי יכול לגרשה בו דדוקא שליחות השליח בטלה אבל גט כדקאי קאי וכיון דיהביה ניהליה בתר רבא עליה מפקיע דקרישה אבל מיהו גט יסן הוי דאיכא למיחש שמא יאמרו גיטא קודם לבנה אבל אם גירשה בו תיעשא לכתחלה.
מי לא תנן מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י"ב חדש ומת בתוך י"ב חדש הרי זה גט והוינן בה וליחוש שמא בא עליה פי' אחרי שיש שהות הרבה לבא ליחוש שמא בא ויבטל תנאו ולא דמי לשולחל זה ואינו קובע זמן לשלוותו בידם דהתם ליכא למיחש שמא בא ופיס דמימר אמר השליח קידמני וכבר הגיע לידה ולא עקב נפשיה מספיא:
ואמר רבה בר בר הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב באומר נאמנת עלי לומר שלא באתי פי' באומר בפני ב"ד בשעה שמסרו לשליח הרי היא נאמנת עלי כק' עדים אם אערער לומר

מסורת הש"ס

א) ס"א עושה ב"ד ומשלחו, ב) צמתני' הא נמי לא, ג) [נדרים כ, ע"ו לו.], ד) לקמן עי' כמותות טו:
כמותות טו:
א) לקמן עי':
ב) ועי' נש"ש, ו) נראה ש"ל דברי רב אשי יעב"ק,

גליון הש"ס

גב' והא שליח שלא ניתן לגירושין. עיין לעיל דף כד ע"א מדל"ה ובי מנח:
שם איכסיף לסוף איגלאי. עיין לקמן עי' ט"ז צ"מ ע"א ע"ד דף כב ע"א:

לעזי רש"י

דיטרונגני"ר. לקטוע.

מוקף תוספות

א. דא"ל הכי, דגלי דעתיה. מתי' מלא"ה. ב. אבלי אבא זה אינו תלוי בזה, והפך בגט והגט בחפץ. רעט"ד. ד. רוב אשין בין לל"ב בין לל"ב ס"ל דבטעות קפחינהו ושליח שניתן לגירושין הוא, דמי קאמר ליה אבא בר מניומי ולא את. נשיא"א.

פסקי רי"ד (המשך)

להמתין עד שימצא אבא בר מניומי ואמרי ליה מסור דברי שליחותך בפנינו ואמור בפני נכתב ובפני נחתם ואע"פ שאינו כאן כדאמרין לקמן שיכול ב"ד למנותו בין בפני שליח ראשון בין שלא בפניו תן לנו הגט (שיתנהו לו) ואנו ניתן לו והוא ימסרנו לאשה ויהיה שליח ב"ד אמר להו רב ספרא והא שליח שלא ניתן לגירושין הוא איכסופו פי' זה השליח לא נעשה שליח למוסרו אלא למוסרו לאבא בר מניומי והלכך לאו במקום בעל קאי שיחא ושא למוסרו אלא על יד אבא בר מניומי ויכול למוסרו שכך הרשוהו הבעל אבל אינו רשאי שיתנהו אדם אחר שיתנהו לאבא בר מניומי ולא דמי לשליח שניתן לגירושין שידר כיד הבעל ומסתמא עושה כמה שלוחים אבל זה שלא ניתן לגירושין אין ידו כיד הבעל מסתמא אין לו למנות שליח אחר להגיע ליד אבא בר מניומי אך אם הרשוהו הבעל בפירוש שיחא ושא למנות שליח אחר עד שיגיענו ליד אבא בר מניומי. אמר רבא קפחינהו רב ספרא לתלתא רבנן סמוכי ואסיקנא דהכי ב"ד אבא בר מניומי ולא את והוה ליה שליח שליח ניתן לגירושין פי' שאמר לבעל לא ידענא לה לא עשאו שליח אלא לתת ליד אבא בר מניומי ה"ל שליח שלא ניתן לגירושין דסתמא אין לו כח למנות שליח אחר להגיע ליד אבא בר מניומי רק אם היה הבעל מרשהו בפירוש:
ההוא גברא דשרד גיטה לרבייתוהו א"ל לשליח לא תיתביה ניהלה אלא לבתר תלתין יומין איתנים בגו תלתין יומין איירע לו אנוס שלא היה יכול להמתין שם ל' יום ולמוסרו ביד האשה אלא לקמיה דרבא אמר רבא חלה מ"ט משום דאנוס הכי נמי הא אנוס א"ל מסור מילך